

ปัจจัย

ที่กำหนดพฤติกรรมบริการสปา
และต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของการประกอบการสปาในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ที่ตำบลเกาะช้างใต้ จังหวัดเกาะช้าง จังหวัดตราด กลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่า One - Way ANOVA (F-test) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายและเพศหญิงมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน อายุเฉลี่ยเท่ากับ 31.14 ปี สถานภาพโสด การประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 9,427.73 บาท มีความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3 ด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความหมาย และความรู้ทั่วไป ด้านการจัดการ และด้านการมีส่วนร่วม

ผลการทดสอบสมมติฐาน ประชาชนที่มีเพศอายุ สถานภาพครอบครัว การศึกษา การประกอบอาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะว่าประชาชนต่างได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นประจำ จึงทำให้ประชาชนเกิดความรู้และสามารถเข้าใจในวิธีการทางการท่องเที่ยว

Abstract

Following an economic crisis in 1997, service business enterprises have been given high priority, by the government, as a mean to building up the country's competitive capability and in order to increase foreign exchange earnings. These enterprises included hotels, restaurants, tourism, health and beauty cares. Currently, with an increasing awareness on health cares, the health and beauty cares services have gained more public attention and popularity, among at which is the SPA and beauty care service.

The objectives of the study are : To identify factors influencing consume demand for Spa service, and to identify and analyze the economic costs of Spa business.

The data employed in the analysis are based on the SPA consumer survey of 350 sample size carried out during July 2005. The analytical methodology include a statistical estimate of the SPA business investment costs and

เที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างถูกต้อง โดยประชาชนจะเกิดความรักและหวงแหนต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก

the Multiple Classification Analysis (MCA) of factors influencing the consumers expenditures on SPA services. The estimate of investment costs will identify fixed, variable and average total costs in rendering SPA services to consumers.

The variables included in the MCA are consumer's income, age, sex and occupation, all of which are to be used to identify their correlation with the consumer's satisfaction indices on SPA services such as its attribution to health cares and sale promotion efforts. The findings of the study are summarized as follows:

The majority of SPA consumers services were female of 20-35 years of age, having education above Bachelor degree's level. The factors influencing the consumer's expenditure on Spa services were the service price and attributed effects of SPA. The investment costs of a SPA business were averaged at 2.2 million baht, of which 2.1 million baht were fixed costs, and 0.1 million baht were operation costs.

The consumer' satisfactions on SPA services, classified by ages, sex and occupations place high impression on their health attribute relative to other attributes. In particular, consumers at retired ages gave highest satisfaction on health cares of the SPA business.

ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมกรรมการบริโกเดย์ สภา และต้นกุนทางเศรษฐศาสตร์ของการประกอบการเดย์สภาในเขตกรุงเทพมหานคร

*อรรถพรณ สิทธิชัย

นับจากเมื่อประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ เมื่อปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ภาครัฐได้ดำเนินการโดยหาวิธีและกลยุทธ์ในด้านต่างๆ เพื่อที่จะดึงเงินตราต่างประเทศเข้ามาในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งธุรกิจบริการนับเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ภาครัฐให้ความสำคัญ และให้การสนับสนุนส่งเสริมเพื่อให้มีศักยภาพในการแข่งขัน เช่น ธุรกิจโรงแรม โรงพยาบาล สถานศึกษา ภัตตาคารและร้านอาหาร ธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ธุรกิจบริการด้านสุขภาพและความงาม เป็นต้น

เมื่อพิจารณารายได้จากภาคบริการ เช่น บริการขนส่ง ท่องเที่ยว โทรคมนาคม รับเหมาก่อสร้าง การประกันภัย และอื่นๆ จะพบว่ารายได้จากบริการด้านการท่องเที่ยวมีส่วนสูงที่สุด ถึงประมาณ ร้อยละ 50 จึงนับว่าธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือบริการสำหรับลูกค้าชาวต่างประเทศมีศักยภาพที่โดดเด่นในการสร้างรายได้เข้าประเทศและเพิ่มอัตราการจ้างงานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันภาวะการแข่งขันทางการท่องเที่ยวมีความรุนแรงเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกับคู่แข่งในเอเชียด้วยกัน จึงจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องปรับกลยุทธ์จากเดิมที่มุ่งเน้นในเรื่องของการสร้างรายได้เพียงอย่างเดียว ไปเป็นเน้นการพัฒนาตลาดนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อสูง ซึ่งจะมีการใช้จ่ายเฉลี่ยมากกว่านักท่องเที่ยวโดยทั่วไป เช่น ตลาดท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ ตลาดท่องเที่ยววัยทอง ตลาดผู้เข้าร่วมประชุมนานาชาติ เป็นต้น ภาครัฐโดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและหน่วยงานภาคเอกชน ได้มีการนำเอาบริการด้านสุขภาพมาเป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายในการส่งเสริม เพื่อขยายการส่งออกธุรกิจบริการให้เป็นแหล่งรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศ

ปัจจุบันในหลายๆ ประเทศจะมีกระแสการตื่นตัวในเรื่องของการดูแลสุขภาพสุขภาพของประชาชน โดยอิงกับธรรมชาติเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก การใส่ใจดูแลและปรากฏออกมาให้เห็นได้ในหลาย

รูปแบบ เช่น การบริโภคข้าวไม่ขัดขาว การรับประทานวิตามิน อาหารเสริม การบริโภคอาหารชีวจิต และการออกกำลังกายเพื่อผ่อนคลายตามสโมสรและสวนสาธารณะ รวมตลอดไปถึงการใช้น้ำในการบำบัดรักษา เป็นต้น ซึ่งการใส่ใจดูแลสุขภาพไม่ว่าจะเป็นในลักษณะใด ก็ล้วนแต่เป็นการใส่ใจดูแลที่เข้าใกล้ธรรมชาติทั้งสิ้น โดยเฉพาะการใช้น้ำในการบำบัดรักษาได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง เป็นเหตุให้ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ได้เกิดธุรกิจที่เข้ามาช่วยในการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ และความสวยงามด้วยการ ใช้วารีบำบัดที่มีชื่อเรียกว่า "สปา" เกิดขึ้นมาอย่างมากมาย และแนวโน้มธุรกิจสปาในประเทศไทยมีการเจริญเติบโตในอัตราที่สูง โดยพิจารณาจากจำนวนผู้ประกอบการที่มีเพิ่มขึ้น จาก 250 ราย เป็น 420 ราย ในปี 2543 และ 2545 ตามลำดับ

สปา เป็นชื่อของเมืองเล็กๆ ในประเทศเบลเยียม มีบ่อน้ำร้อนและบ่อนกาสีโนประชาชนนิยมไปเที่ยวพักผ่อนกันเป็นจำนวนมาก ดังนั้นเมื่อพูดถึงคำว่า "สปา" จึงหมายถึง การไปเที่ยวพักผ่อนในสถานที่ ที่มีกรแช่น้ำพุร้อน เพื่อคลายปวดเมื่อย ซึ่งต่อมาได้มีการพัฒนามาเป็นหลักของการฟื้นฟูสุขภาพ และความงามควบคู่กัน (<http://www.business-thai.co.th>)

ในประเทศไทย จะมีกระแสรักสุขภาพด้วยการใช้วารีบำบัดเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งแต่เดิมสปาจะมีอยู่แต่เฉพาะในโรงแรมเท่านั้น โดยมีโรงแรมโอเรียนเต็ลเป็นจุดเริ่มต้น ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ ราคาค่าบริการค่อนข้างสูง สปาแบ่งออกเป็นหลายประเภท เช่น

ไฮเต็ล และรีสอร์ท สปา เป็นบริการสปาที่เปิดในโรงแรมและรีสอร์ท เป็นการพักผ่อนด้วยการ

นวด ซึ่งสปาในส่วนนี้จะขยายตัวได้มากลูกค้าส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยว

เคย์สปา เป็นสปาที่ไม่มีการเปิดห้องพักให้บริการตามสถานที่ต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้าหรือตามบ้าน ส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ในเขตกรุงเทพฯ เน้นเรื่องของความงามและสุขภาพไปพร้อมๆ กัน จะใช้เวลาเพียงไม่กี่ชั่วโมง กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจ ซึ่งธุรกิจสปาที่ทยอยเปิดตัวกันอย่างมากมาย ส่วนใหญ่จะอยู่ในสปาประเภทนี้ (<http://www.thaispaassociation.co.th>)

ด้วยความที่เคย์ สปา เป็นธุรกิจที่เปิดให้บริการได้ไม่ยาก โดยเฉพาะในรายที่เปิดกิจการเป็นร้านเสริมสวยอยู่แล้ว ก็จะปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นกิจการสปาได้ด้วยการเพิ่มบริการบางอย่างเข้าไปให้สอดคล้องกับกระแสสปาฟีเวอร์ได้อย่างรวดเร็ว และทันสมัย เช่น บริการนวดแผนไทย ห้องอบไอน้ำ เป็นต้น ดังนั้น ธุรกิจเพื่อสุขภาพและความงามในลักษณะนี้ จึงเกิดขึ้นและขยายตัวอย่างรวดเร็วด้วยการได้รับการสนับสนุนและผลักดันจาก 2 ทาง คือ จากทางภาครัฐที่มีเป้าหมายที่จะผลักดันและส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสปาแห่งภูมิภาคเอเชียและจากอุปสงค์ของตลาดที่มีเพิ่มขึ้นในประชาชนเกือบทุกระดับรายได้

ธุรกิจสปาเป็นธุรกิจที่เน้นบริการที่ถึงตัวผู้บริโภค ดังนั้นจึงต้องนำเอาความต้องการของลูกค้ามาใช้เป็นแนวทางในการวางกลยุทธ์ เพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้ได้มากที่สุด ดังนั้นการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค จึงนับเป็นแนวทางหนึ่งที่จะมาช่วยช่วยปรับปรุงด้านบริการให้เข้าใกล้ความต้องการของผู้บริโภคให้มากขึ้น รวมทั้งธุรกิจประเภทยังมีช่องทางและโอกาสที่จะขยายตัวได้อย่างมาก ทั้งตลาดภายในประเทศ

และตลาดต่างประเทศ นอกจากนั้น การศึกษาใน ครั้งนี้ยังจะช่วยให้ผู้ที่สนใจในการดำเนินธุรกิจ ประเภทนี้ จะสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานช่วยในการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจประเภทนี้ในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการบริโภค เดย์ สปา
2. เพื่อหาด้านทุนทางเศรษฐศาสตร์ของการประกอบการ เดย์ สปา

กรอบแนวคิด

ขอบเขตของการวิจัยประกอบด้วย

1. ตัวแปรในการวิจัย ได้แก่

1) ตัวแปรตาม ในที่นี้ คือ ปริมาณการใช้จ่ายเพื่อบริโภค เดย์สปา ต่อเดือน (Consumption : C)

2) ตัวแปรอิสระ ในที่นี้ คือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดปริมาณการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา ในที่นี้ได้แก่

Y_d	=	รายได้สุทธิที่ได้รับจากการประกอบอาชีพในปัจจุบันต่อเดือน
P	=	ราคาค่าใช้จ่ายในการใช้บริการต่อครั้ง
Y_p	=	รายได้อื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากรายได้ประจำ ในปัจจุบัน
T	=	ความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาโดยทั่วไป
U	=	ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา
H	=	ความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาที่เกี่ยวกับสุขภาพ
L	=	ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ
P_r	=	การจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย
A_g	=	อายุของผู้ใช้บริการ
SE	=	เพศ

โดยเขียนในรูปฟังก์ชันแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระได้ดังนี้

$$C = f(Y_d, P, Y_p, T, U, H, L, P_r, A_g, SE)$$

โดยที่	C	=	ปริมาณการใช้จ่ายเพื่อบริโภค เดย์ สปา/เดือน
	Y_d	=	รายได้สุทธิที่ได้รับจากการประกอบอาชีพในปัจจุบัน/เดือน
	P	=	ราคาค่าใช้จ่ายในการใช้บริการสปา/ครั้ง
	Y_p	=	รายได้อื่นๆ ที่ได้นอกเหนือไปจากรายได้ประจำในปัจจุบัน
	T	=	ความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาโดยทั่วไป

U	=	ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา
H	=	ความพอใจที่ได้รับจากการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ
L	=	ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ
P _r	=	การจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย
A _g	=	อายุของผู้ใช้บริการ
SE	=	เพศ

โดยที่ C เป็นตัวแปรตามที่วัดค่าออกมาเป็นข้อมูลในเชิงปริมาณ Y_d, P, Y_p เป็นตัวแปรอิสระที่วัดค่าออกมาเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ส่วน T, U, H, L, P_r, A_g และ SE เป็นตัวแปรอิสระที่วัดค่าออกมาเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยในการวิเคราะห์จะมีการจัดระดับเป็นช่วง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะใช้วิธีการศึกษาวิจัย เชิงสำรวจ ด้วยการสอบถาม ความคิดเห็นจาก ผู้บริโภค และผู้ประกอบการ โดยใช้แบบสอบถาม 2 ชุด แล้วนำผลสำรวจมาบรรยายสรุป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ผู้บริโภค โดยเลือกตัวอย่างจากผู้บริโภคที่เคยใช้บริการในร้านสปา จากจำนวนร้าน สปา ที่ทำการศึกษาทั้งหมด 30 แห่ง แต่ละแห่งจะให้บริการลูกค้า โดยเฉลี่ยวันละ 15 คน ดังนั้น โดยเฉลี่ยแล้วจะมีผู้ใช้บริการสปาเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 13,500 คน ($30 \times 15 \times 30$)

การกำหนดขนาดของตัวอย่าง จะใช้สูตร Yamanne

$$\text{คือ} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	=	จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ
	N	=	จำนวนประชากร
	e	=	ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่า (ในที่นี้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อน ของการประมาณค่าไว้ร้อยละ 5)

ในที่นี้จะได้จำนวนตัวอย่าง คือ

$$n = \frac{13,500}{1 + 13,500(.05)^2}$$

$$n = 388 \text{ คน}$$

2. เจ้าของสถานประกอบการสปาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับประกาศนียบัตรรับรองจากกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 30 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้ แบบสอบถาม 2 ชุด

ชุดที่ 1 สอบถามผู้บริโภค (ผู้ใช้บริการสปาตามสถานประกอบการต่างๆ)

ชุดที่ 2 สอบถามผู้ประกอบการ (เจ้าของกิจการสปา)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้ติดต่อกับเจ้าของสถานประกอบการสปาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 แห่ง กระจายไปในหลายๆ เขตพื้นที่ โดยจะต้องเป็นกิจการสปา ที่ผู้มาใช้บริการเป็นคนไทย และได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการช่วยแจกแบบสอบถาม ให้กับผู้บริโภคที่มาใช้บริการ โดยเก็บข้อมูลผู้บริโภค 10-12 ชุด ต่อ 1 แห่ง (ใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์) รวมทั้ง ขอความอนุเคราะห์ให้เจ้าของกิจการช่วยตอบแบบสอบถาม ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการ โดยประมาณแห่งละ 1 ชุด

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ 1 ได้ 350 ชุด และแบบสอบถามชุดที่ 2 ได้ 30 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม 2 ชุด เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดพฤติกรรมการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา ของผู้บริโภค เรียงตามลำดับ รวมทั้งศึกษาถึงทัศนคติของผู้บริโภคในการใช้บริการสปา ในด้านต่างๆ ได้แก่ ความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาโดยทั่วไป ความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการและการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย แยกตาม เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา (ใช้แบบสอบถามชุดที่ 1)

2. ศึกษาถึงต้นทุนรวมในการประกอบการ ซึ่งแบ่งต้นทุนออกเป็น ต้นทุนแปรผันต้นทุนคงที่ และต้นทุนค่าเสียโอกาส (ใช้แบบสอบถามชุดที่ 2)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ส่วนที่ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดพฤติกรรมของผู้บริโภค ในการใช้จ่ายเพื่อบริโภค เดย์ สปา ใช้โมเดลการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis : MCA)

การวิเคราะห์การจำแนกหมู่ เป็นวิธีการทางสถิติสำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวกับตัวแปรตาม 1 ตัว โดยอาศัยหลักของ ความสัมพันธ์เชิงบวกแบบเส้นตรง ซึ่งเป็นแบบที่ตัวแปรอิสระหลายตัวไม่มีผลกระทบซึ่งกันและกัน

เหตุที่ใช้การวิเคราะห์การจำแนกหมู่ (MCA) เนื่องจากว่า ลักษณะของข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์ในส่วนของตัวแปรอิสระนั้น มีทั้งตัวแปรที่เป็นเชิงปริมาณและตัวแปรเชิงคุณภาพ ซึ่งจะมีตัวแปรเชิงคุณภาพในจำนวนที่มากกว่า

การแปลผล และการอธิบายผู้วิจัยสนใจนำผลการศึกษาในส่วนของค่า มาใช้ เนื่องจากว่า ในทางปฏิบัติจริง การอธิบายอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามนั้น ตัวแปรอิสระมีมากมายหลายตัวและตัวแปรอิสระแต่ละตัว ก็มีอิทธิพล

กำหนดตัวแปรตามไปพร้อมๆ กัน ไม่สามารถกำหนดให้ตัวแปรอิสระตัวใดตัวหนึ่งอยู่คงที่ได้ ซึ่งจะใกล้เคียงกับความเป็นจริงของเรื่องที่จะศึกษา

2. ส่วนที่ศึกษาถึงทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อการบริการสปา ในด้านต่างๆ คือ ความพอใจที่ได้รับจากการบริการสปาโดยทั่วไป ความพอใจที่ได้รับจากการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ และการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย แยกตาม เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา จะใช้สถิติ t -test, F -test, χ^2 -test, $\bar{X}$ โดยทดสอบค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ส่วนที่ศึกษาต้นทุนในการประกอบกิจการ จะใช้ค่าเฉลี่ยของต้นทุน รวมของผู้ประกอบการ 30 แห่ง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

โดยใช้สมการ	ต้นทุนรวม (TC)	=	ต้นทุนคงที่ (TFC)	+	ต้นทุนแปรผัน (TVC)
-------------	-------------------	---	----------------------	---	-----------------------

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาถึงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา และต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ ของการประกอบการ เดย์ สปา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด เป็นเครื่องมือในการศึกษา

ในส่วน of ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริโภคนั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ประกอบอาชีพอยู่ในบริษัทเอกชน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-35 ปี และสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี รายละเอียดของผลการศึกษา เป็นดังนี้

1. การศึกษาถึงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา ของผู้บริโภค โดยแยกศึกษาออกเป็น 2 กรณี คือ 1) กรณีศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา ของผู้บริโภคโดยรวมในทุกระดับรายได้ และ 2) กรณีศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา จำแนกตามระดับรายได้ของผู้บริโภค เป็น 3 ระดับ (ระดับต่ำ / ระดับปานกลาง / ระดับสูง) ได้ผลการศึกษา เป็นดังนี้ ผลการศึกษาถึงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภคเดย์ สปา

ของผู้บริโภค โดยรวมในทุกระดับรายได้ ในการอภิปรายผลจะนำลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา เรียงลำดับจากมากไปน้อย กรณีที่ไม่ได้ควบคุมตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ มาใช้ในการอธิบาย ดังนี้

ในส่วนผลการศึกษาลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา โดยรวมของผู้บริโภค ทุกระดับรายได้ การอภิปรายผลจะนำส่วนของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่าย เรียงลำดับจากมากไปน้อย กรณีที่ไม่ได้ควบคุมตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ มาใช้อธิบาย พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลกำหนดให้ผู้บริโภคมีการใช้จ่ายเพื่อบริโภค เดย์ สปา เรียงลำดับ ใน 6 ปัจจัยแรก คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสปา/ครั้ง (P) ซึ่งผู้บริโภคพอใจที่ค่าบริการต่อครั้งอยู่ที่ 951-1,650 บาท ลำดับที่ 2 คือ ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการ สปา ผู้บริโภคพอใจในระดับมาก ลำดับที่ 3 การมีการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย ผู้บริโภคพอใจที่มีการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย แบบซื้อบริการเป็นคอร์ส และมีแถมคอร์สเพิ่มเติม (ซื้อ 1 แถม 1) ลำดับที่ 4 อายุของผู้ใช้บริการ โดยภาพรวมแล้ว เมื่อมิได้แบ่งแยกจระดับรายได้ ผู้บริโภคมีอายุอยู่ระหว่าง 20-35 ปี เข้ามาใช้บริการสปาโดยเน้นเรื่องความสวยงามเป็นหลัก ไม่ได้ให้ความสำคัญกับสุขภาพมากเท่าไรนัก ลำดับที่ 5 คือ รายได้จากการประกอบอาชีพ โดยรวมแล้วผู้บริโภคที่มาใช้บริการ มีรายได้ในระดับสูง คือ มีรายได้ประมาณเดือนละ 70,000 บาทขึ้นไป และลำดับที่ 6 ได้แก่ ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ นับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ในการกำหนดพฤติกรรมการบริโภค สปา โดยผู้บริโภคพอใจที่

สถานประกอบการอยู่ในทำเลที่สะดวกในการเดินทางมากที่สุด (ตาราง 5)

เมื่อพิจารณาถึงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา แยกตามระดับรายได้ ของผู้บริโภค พบว่า

ในผู้บริโภคที่มีรายได้อยู่ในระดับต่ำ คือ ตั้งแต่ 7,500 - 15,000 บาท นั้น ปัจจัยสำคัญใน 6 อันดับแรก ที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา ของผู้บริโภค เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ลำดับที่ 1 ค่าใช้จ่ายในการบริโภค สปา/ครั้ง ซึ่งผู้บริโภคที่มีรายได้อยู่ในระดับนี้ พอใจที่จะใช้บริการสปา ที่ระดับค่าใช้จ่ายต่อครั้ง 951-1,650 บาท อายุของผู้ใช้บริการ เป็นปัจจัยสำคัญในลำดับที่ 2 โดยผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 20-35 ปี ลำดับที่ 3 คือ รายได้อื่นๆ ที่นอกเหนือจากรายได้ประจำ โดยผู้บริโภคที่มีรายได้อยู่ในระดับนี้จะเพิ่มการใช้บริการสปามากขึ้น ถ้าได้รับรายได้พิเศษ อื่นๆ ที่นอกเหนือจากรายได้ประจำ เช่น เงินโบนัส เงินปันผล ลำดับที่ 4 คือ การจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย ซึ่งผู้บริโภคที่มีรายได้ระดับนี้พอใจในระดับมาก ที่สถานประกอบการมีการจัดรายการพิเศษ เพื่อส่งเสริมการขาย ลำดับที่ 5 คือ ประโยชน์ที่ได้รับจากบริการ โดยผู้บริโภคได้รับความพอใจจากประโยชน์ในด้านต่างๆ ของบริการสปา ในระดับมาก และลำดับที่ 6 คือ เพศ ซึ่งผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ตาราง 6)

ในผู้บริโภคที่มีรายได้อยู่ในระดับปานกลาง คือ ตั้งแต่ 15,001-35,000 บาท นั้น ปัจจัยสำคัญใน 6 อันดับแรก ที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ

รายได้อื่นๆ ที่นอกเหนือจากรายได้ประจำ ซึ่งผู้บริโภคน รายได้ระดับนี้ใช้บริการสปาอยู่แล้ว แต่ถ้ามีรายได้พิเศษอื่นๆ ที่นอกเหนือจากรายได้ประจำเพิ่มขึ้น ก็จะเพิ่มการใช้บริการสปา มากขึ้น ลำดับที่ 2 คือ ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา ซึ่งผู้บริโภค ณ รายได้ในระดับนี้พอใจที่ได้รับประโยชน์ในระดับมาก ความพอใจในการใช้บริการสปา ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ผู้บริโภค ณ รายได้ระดับนี้จะให้ความสำคัญเป็นอันดับ 3 เนื่องจากเห็นว่าได้ผลดี ลำดับที่ 4 อายุของผู้ใช้บริการก็ยังคงเป็นผู้บริโภคที่มีอายุอยู่ระหว่าง 20-35 ปี ลำดับที่ 5 คือ ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ สปา/ครั้ง สำหรับผู้บริโภคที่มีรายได้ในระดับนี้พอใจที่จะใช้จ่ายเพื่อรับบริการสปา ที่ระดับค่าบริการ/ครั้ง 1,651-2,350 บาท และ ลำดับที่ 6 ได้แก่ ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ โดยผู้บริโภค ณ รายได้ระดับนี้ ให้ความสำคัญในระดับมาก (ตาราง 7)

ในผู้บริโภคที่มีรายได้อยู่ในระดับสูง คือ ตั้งแต่ 35,001-150,000 บาท นั้น ปัจจัยสำคัญใน 6 อันดับแรก ที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้บริโภคเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ลำดับที่ 1 ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา ซึ่งผู้บริโภค ณ ระดับรายได้นี้ ให้ความสำคัญในระดับมาก ซึ่งประโยชน์ที่ผู้บริโภคพอใจ โดยรวมก็คือ ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด รองลงมาก็คือ ได้รับความสดชื่นเบิกบาน หลังเข้ารับบริการ ลำดับที่ 2 คือ ความพอใจในการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ ซึ่งผู้บริโภคได้รับความพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด โดยรวมแล้วจะพอใจในเรื่องเกี่ยวกับการที่สถานประกอบการมีการจดทะเบียนและได้รับการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุข ลำดับที่ 3 คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสปา/ครั้ง โดยผู้บริโภค

พอใจที่จะใช้จ่าย ณ ระดับ 1,651-2,350 บาท ลำดับที่ 4 คือ การจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย ผู้บริโภคพอใจในระดับมาก เมื่อสถานประกอบการมีการเพิ่มบริการประเภทนี้ ลำดับที่ 5 คือ ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ โดยผู้บริโภคพอใจที่สถานประกอบการอยู่ใกล้บ้าน และการเดินทางสะดวก ในระดับปานกลางไปจนถึงระดับมาก ลำดับที่ 6 คือ รายได้อื่นๆ ที่นอกเหนือจากรายได้ประจำ โดยผู้บริโภคพอใจที่จะมาใช้บริการสปาเพิ่มขึ้นเมื่อได้รายได้ในส่วนนี้เพิ่มขึ้น (ตาราง 8)

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพล กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค สปาโดยรวมของผู้บริโภค ทั้งแยกตามระดับรายได้ (C1, C2, C3) และไม่แยกตามระดับรายได้ (C) พบว่าปัจจัยที่ผู้บริโภค ให้ความสำคัญในการตัดสินใจใช้จ่ายเพื่อบริโภคสปา ก็คือ ราคาค่าบริการ สปา/ครั้ง และประโยชน์ที่ได้รับจากบริการสปา

เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้บริโภค แยกตามระดับรายได้ 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูงพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญนั้น ปัจจัยที่เหมือนกันในทุกระดับรายได้ ก็คือ ราคาค่าบริการ สปา/ครั้ง ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการ และรายได้พิเศษอื่นๆ ที่ได้รับนอกเหนือจากรายได้ประจำ โดยผู้ที่มีรายได้ในระดับต่ำ จะให้ความสำคัญกับการที่สถานประกอบการมีการจัดรายการพิเศษ เพื่อส่งเสริมการขายเพิ่มขึ้น และผู้ที่มีรายได้ในระดับปานกลางจนถึงระดับสูงจะเพิ่มการให้ความสำคัญกับความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาที่เกี่ยวกับสุขภาพและทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการเพิ่มขึ้น

ตาราง 1 ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	276	78.9
ชาย	74	21.1

ตาราง 2 อาชีพของผู้ใช้บริการ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1. นักเรียน / นักศึกษา	23	6.6
2. ข้าราชการ	43	12.3
3. พนักงานบริษัทเอกชน	142	40.6
4. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	26	7.4
5. อาชีพอิสระ (ดารา นางแบบ นักแสดง พิธีกร)	36	16.3
6. เกษียณอายุ	13	3.7
7. เจ้าของกิจการร้านค้า	52	14.9
8. อื่นๆ	15	4.3

ตาราง 3 อายุของผู้ใช้บริการ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15-35 ปี	246	70.3
36-55 ปี	85	24.3
มากกว่า 55 ปี	19	5.4

ตาราง 4 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ประถม 1 – ประถม 6	8	2.3
2. มัธยม 1 – มัธยม 6	35	10.0
3. อนุปริญญา	28	8.0
4. ปริญญาตรี	167	47.7
5. ปริญญาโท	97	27.7
6. ปริญญาเอก	15	4.3

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา กับปัจจัยที่กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค (กรณีไม่ควบคุมตัวแปรอิสระ) เรียงลำดับตามความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายในการบริโภคจากมากไปน้อย (พิจารณาโดยรวมในทุกระดับรายได้)

ปัจจัยที่กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา	ไม่ควบคุมตัวแปรอิสระ ค่าเบี่ยงเบน n^2	ลำดับความสำคัญ
1. ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการสปา / ครั้ง		
250-950	-740.9376	
951-1,650	254.1707	
1,651-2,350	-566.8023	
2,351-3,000	-1930.2697	1
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา		
น้อย	-1722.6714	
ปานกลาง	-203.8035	
มาก	396.2323	
มากที่สุด	-770.5881	2
3. การจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย		
น้อย	-562.6714	
ปานกลาง	-309.0507	
มาก	217.4187	
มากที่สุด	-508.1553	3
4. อายุ		
20-35 ปี	173.6091	
36-55 ปี	-307.9655	
มากกว่า 55 ปี	-870.0398	4
5. รายได้จากการประกอบอาชีพ		
7,000-35,750	2.8729	
35,751-71,500	-311.8606	
71,501-107,250	681.3286	
107,251-150,000	-1777.3286	5

ปัจจัยที่กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เคย์ สปา	ไม่ควบคุมตัวแปรอิสระ ค่าเบี่ยงเบน η^2	ลำดับความสำคัญ
6. ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ		
น้อยที่สุด	-175.6126	
น้อย	-349.1420	
ปานกลาง	422.0654	
มาก	167.3286	
มากที่สุด	-240.0075	6
7. เพศ		
หญิง	110.0641	
ชาย	-410.5093	7
8. ความพอใจในการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ		
น้อย	81.6764	
ปานกลาง	-50.1362	
มาก	195.0180	
มากที่สุด	-386.8224	8
9. รายได้อื่นๆ		
น้อยที่สุด	-195.8422	
น้อย	-22.6714	
ปานกลาง	3.9605	
มาก	124.9092	
มากที่สุด	-331.3671	9
10. ความพอใจในการใช้บริการสปาโดยทั่วไป		
ปานกลาง	102.6298	
มาก	-64.6257	
มากที่สุด	60.1857	10

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กำลังสอง (R^2)	=	0.523
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R)	=	0.723
ค่าเฉลี่ยรวม (Grand Mean)	=	2222.7

สรุป ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา เรียงลำดับจากมากไปน้อย กรณีไม่ได้ควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ (พิจารณาโดยรวม ไม่แบ่งแยกกระตบรายได้)

ลำดับ ความสำคัญ	ปัจจัย	ผลการวิเคราะห์การจำแนกพบ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนจากผลหลัก
1	ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสปา/ครั้ง	● ผู้บริโภคพอใจในระดับมากที่สุด ที่จะ ใช้จ่ายในระหว่าง 951-1,650 บาท
2	ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการ สปา	● ผู้บริโภคได้รับประโยชน์ในระดับมาก
3	การจัดรายการพิเศษ เพื่อส่งเสริมการขาย	● ผู้บริโภคพอใจในระดับมากที่สุด ประกอบการมีการจัดรายการพิเศษ เพื่อส่งเสริมการขาย
4	อายุของผู้ใช้บริการ	● ผู้บริโภคที่มีอายุอยู่ในช่วง 20-35 ปี มีการใช้จ่ายเพื่อบริโภคสปามากที่สุด
5	รายได้จากการประกอบอาชีพ	● ผู้บริโภคที่มาใช้บริการสปา ส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง 71,501-107,250 บาท
6	ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ	● ผู้บริโภคที่ใช้บริการสปา ได้รับความ พอใจในระดับปานกลาง เมื่อทำเลที่ตั้ง ของ สถานประกอบการอยู่ใกล้บ้าน และการเดินทางสะดวก
7	เพศ	● เพศหญิงมีการใช้จ่ายเพื่อบริโภคสปา มากกว่าเพศชาย
8	ความพอใจในการใช้บริการสปา เกี่ยวกับสุขภาพ	● ผู้ใช้บริการได้รับความพอใจจากผลดี ต่อสุขภาพในระดับมาก
9	รายได้อื่นๆ ที่นอกเหนือจากรายได้ประจำ	● เมื่อผู้บริโภคมีรายได้พิเศษอื่นๆ ที่นอก เหนือจากรายได้ประจำที่ได้รับ พอใจ ในระดับมากที่สุดที่จะเพิ่มการใช้บริการสปา
10	ความพอใจในการใช้บริการสปาโดยทั่วไป	● ผู้บริโภคได้รับความพอใจจากบริการ สปาโดยทั่วไป ในระดับมากที่สุด

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายในการบริโภคเดย์ สปา กับปัจจัยที่กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค (กรณีไม่ควบคุมตัวแปรอิสระ) เรียงลำดับตามความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายในการบริโภค จากมากไปน้อย (รายได้ระดับต่ำตั้งแต่ 7,500 – 15,000 บาท)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา	ไม่ควบคุมตัวแปรอิสระ ค่าเบี่ยงเบน n^2	ลำดับความสำคัญ
1. ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการสปา / ครั้ง		
250-950	-1169.9543	
951-1,650	165.1098	
1,651-2,350	-588.3032	
2,351-3,000	-1985.8790	1
2. อายุ		
20-35 ปี	307.7771	
36-55 ปี	-561.8591	
มากกว่า 55 ปี	-1750.7877	2
3. รายได้อื่นๆ		
น้อยที่สุด	-1570.7877	
น้อย	79.2123	
ปานกลาง	-138.1757	
มาก	433.7578	
มากที่สุด	-392.2162	3
4. การจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย		
น้อย	-1320.7877	
ปานกลาง	-223.4013	
มาก	267.7181	
มากที่สุด	-743.5149	4
5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา		
ปานกลาง	-211.6968	
มาก	299.3975	
มากที่สุด	-711.2639	5

ปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เคย์ สปา	ไม่ควบคุมตัวแปรอิสระ ค่าเบี่ยงเบน n^2	ลำดับความสำคัญ
6. เพศ		
หญิง	150.6954	
ชาย	-635.0734	6
7. ความพอใจในการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ		
น้อย	179.2123	
ปานกลาง	-13.4706	
มาก	144.5502	
มากที่สุด	-867.4543	7
8. ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ		
น้อยที่สุด	-320.7877	
น้อย	-535.0734	
ปานกลาง	214.2123	
มาก	126.8314	
มากที่สุด	-140.6264	8
9. ความพอใจในการใช้บริการสปาโดยทั่วไป		
ปานกลาง	234.4755	
มาก	2.9346	
มากที่สุด	-509.6766	9

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กำลังสอง (R^2)	=	0.790
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R)	=	0.889
ค่าเฉลี่ยรวม (Grand Mean)	=	2222.7

สรุป ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา เรียงลำดับจากมากไปน้อย กรณีไม่ได้ควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ (ผู้บริโภคมีรายได้ต่อเดือนในระดับต่ำ ตั้งแต่ 7,500–15,000 บาท)

ลำดับ ความสำคัญ	ปัจจัย	ผลการวิเคราะห์การจำแนกพหุ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนจากผลหลัก
1	ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสปา/ครั้ง	● ผู้บริโภคพอใจที่จะใช้จ่าย เพื่อบริโภคสปา/ครั้งที่ระดับ 951-1,650 บาท
2	อายุของผู้ใช้บริการ	● ผู้ใช้จ่ายเพื่อบริโภคสปาส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 20-35 ปี
3	รายได้อื่นๆ ที่นอกเหนือจากรายได้ประจำ	● เมื่อผู้บริโภคได้รับรายได้อื่นๆ ที่นอกเหนือจากรายได้ประจำพอใจในระดับมากที่จะเพิ่มการใช้บริการสปา
4	การจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย	● ผู้บริโภคพอใจในระดับมากที่สถานประกอบการมีการจัดรายการพิเศษ เพื่อส่งเสริมการขาย
5	ประโยชน์ที่ได้รับจากบริการ	● ผู้บริโภคพอใจในระดับมาก ที่ได้รับประโยชน์จากบริการสปา
6	เพศ	● เพศหญิงใช้บริการสปามากกว่าเพศชาย
7	ความพอใจในการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ	● ผู้บริโภคได้รับความพอใจในการใช้บริการ สปาเกี่ยวกับสุขภาพ ในระดับน้อย
8	ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ	● ผู้บริโภคได้รับความพอใจในระดับปานกลาง เมื่อทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการอยู่ใกล้บ้าน และการเดินทางสะดวก
9	ความพอใจในการใช้บริการสปาโดยทั่วไป	● ผู้บริโภคส่วนใหญ่ได้รับความพอใจ ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายในการบริโภคเดี่ยว สปา กับปัจจัยที่กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค (กรณีไม่ควบคุมตัวแปรอิสระ) เรียงลำดับตามความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายในการบริโภค จากมากไปน้อย (รายได้ระดับปานกลาง ตั้งแต่ 15,001-35,000บาท)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดี่ยว สปา	ไม่ควบคุมตัวแปรอิสระ ค่าเบี่ยงเบน η^2	ลำดับความสำคัญ
1. รายได้อื่นๆ		
น้อยที่สุด	124.1176	
น้อย	310.7843	
ปานกลาง	662.5085	
มาก	-561.0106	
มากที่สุด	-255.8824	1
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา		
ปานกลาง	-136.5841	
มาก	341.5535	
มากที่สุด	-1047.5490	2
3. ความพอใจในการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ		
น้อย	-89.2157	
ปานกลาง	438.0570	
มาก	-189.2157	
มากที่สุด	-652.3736	3
4. อายุ		
20-35 ปี	225.0700	
36-55 ปี	-617.7871	
มากกว่า 55 ปี	-1089.2157	4
5. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสปา / ครั้ง		
250-950	-554.8407	
951-1,650	228.2446	
1,651-2,350	482.2129	5

ปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เคย์ สปา	ไม่ควบคุมตัวแปรอิสระ ค่าเบี่ยงเบน n^2	ลำดับความสำคัญ
6. ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ		
น้อยที่สุด	-3268	
น้อย	-112.2926	
ปานกลาง	410.7843	
มาก	130.7843	
มากที่สุด	-264.2157	6
7. การจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย		
น้อย	10.7843	
ปานกลาง	-314.2157	
มาก	110.7843	
มากที่สุด	310.7843	7
8. ความพอใจในการใช้บริการสปาโดยทั่วไป		
ปานกลาง	166.3399	
มาก	-128.8709	
มากที่สุด	172.3228	8
9. เพศ		
หญิง	51.7482	
ชาย	-226.0578	9

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กำลังสอง (R^2)	=	0.920
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R)	=	0.959
ค่าเฉลี่ยรวม (Grand Mean)	=	2222.7

สรุป ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา เรียงลำดับจากมากไปน้อย กรณีไม่ได้ควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ (ผู้บริโภคมีรายได้ในระดับปานกลาง ตั้งแต่ 15,001-35,000 บาท)

ลำดับ ความสำคัญ	ปัจจัย	ผลการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนจากผลหลัก
1	รายได้อื่นๆ ที่นอกเหนือจากรายได้ประจำ	เมื่อผู้บริโภคมีรายได้อื่นๆ ที่นอกเหนือจากรายได้ประจำเพิ่มขึ้น พอใจในระดับปานกลางที่จะบริโภค สปาเพิ่มขึ้น
2	ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการ สปา	ผู้บริโภคพอใจในระดับมาก เนื่องจากได้รับประโยชน์จากบริการสปา
3	ความพอใจในการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ	ผู้บริโภคพอใจในระดับปานกลางเกี่ยวกับผลคือสุขภาพ
4	อายุของผู้ใช้บริการ	ผู้บริโภคที่มาใช้บริการส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงอายุ 20-35 ปี
5	ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสปา/ครั้ง	ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ/ครั้ง ผู้บริโภคพอใจที่จะจ่าย 1,651-2,350 บาท
6	ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ	ผู้บริโภคพอใจในระดับปานกลาง เมื่อสถานประกอบการมีทำเลที่ตั้งที่อยู่ใกล้บ้านและการเดินทางสะดวก
7	การจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย	ผู้บริโภคส่วนใหญ่ พอใจในระดับมากที่สุดที่สถานประกอบการมีการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย
8	ความพอใจในการใช้บริการสปาโดยทั่วไป	ผู้บริโภคพอใจจากการใช้บริการโดยทั่วไปในระดับมาก
9	เพศ	ผู้บริโภคที่มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายในการบริโภคเดี่ยว สปา กับปัจจัยที่กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค (กรณีไม่ควบคุมตัวแปรอิสระ) เรียงลำดับตามความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายในการบริโภค จากมากไปน้อย (ณ รายได้ของผู้บริโภคระดับสูง ตั้งแต่ 35,001-150,000 บาท)

ปัจจัยที่กำหนดการใช้จ่าย ในการบริโภค เดี่ยว สปา	ไม่ควบคุม ตัวแปรอิสระ ค่าเบี่ยงเบน (n ²)	ลำดับ ความสำคัญ
1. ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา		
น้อย	-1715.6863	
ปานกลาง	-257.3529	
มาก	582.4619	
มากที่สุด	-655.6863	1
2. ความพอใจในการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ		
น้อย	-715.6863	
ปานกลาง	-413.9319	
มาก	788.4804	
มากที่สุด	321.1558	2
3. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสปา/ครั้ง		
250-950	-489.6863	
951-1,650	451.6607	
1,651-2,350	784.3137	
2,351-3,000	584.3137	3
4. การจัดรายการพิเศษส่งเสริมการขาย		
ปานกลาง	-582.3529	
มาก	251.4370	
มากที่สุด	-687.1148	4
5. ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ		
น้อย	-358.5434	
ปานกลาง	798.5994	
มาก	279.7683	
มากที่สุด	-251.2795	5

ปัจจัยที่กำหนดการใช้จ่าย ในการบริโภค โดย สปป	ไม่ควบคุม ตัวแปรอิสระ ค่าเบี่ยงเบน (n ²)	ลำดับ ความสำคัญ
6. รายได้อื่นๆ		
น้อยที่สุด	54.3137	
น้อย	-715.6863	
ปานกลาง	-244.8529	
มาก	450.9804	6
7. อายุ		
20-35 ปี	-127.1617	
36-55 ปี	78.7582	
มากกว่า 55 ปี	984.3137	7
8. ความพอใจในการใช้บริการสปปโดยทั่วไป		
ปานกลาง	-167.5381	
มาก	-127.9312	
มากที่สุด	415.0830	8
9. เพศ		
หญิง	110.9804	
ชาย	-308.2789	9

สรุป ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เดย์ สปา เรียงลำดับจากมากไปน้อย กรณีไม่ได้ควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ ผู้บริโภคมีรายได้ ในระดับสูง ตั้งแต่ 35,001-150,000 บาท

ลำดับ ความสำคัญ	ปัจจัย	ผลการวิเคราะห์การจำแนกพหุ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนจากผลหลัก
1	ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา	● ผู้บริโภคส่วนใหญ่ได้รับความพอใจ ในระดับที่มาก
2	ความพอใจในการใช้บริการสปาเกี่ยวกับ สุขภาพ	● ผู้บริโภคได้รับความพอใจจากบริการที่เป็น ผลดีต่อสุขภาพ ในระดับมาก ถึงมากที่สุด
3	ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสปา/ครั้ง	● ผู้บริโภคพอใจที่จะจ่ายเพื่อรับบริการ สปา/ ครั้ง 1,651-2,350 บาท
4	การจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย	● ผู้บริโภคพอใจในระดับมากที่สุดสถาน ประกอบการมีการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย
5	ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ	● ผู้บริโภคพอใจในระดับปานกลาง ถึงระดับ มาก จากการใช้บริการสปาในสถาน ประกอบการที่อยู่ใกล้บ้าน และการเดินทาง สะดวก
6	รายได้อื่นๆ	● เมื่อผู้บริโภคได้รับรายได้พิเศษอื่นๆ พพอใจ ในระดับมาก ที่จะมาใช้บริการ สปาเพิ่มขึ้น
7	อายุของผู้ใช้บริการ	● ผู้บริโภคที่มาใช้บริการส่วนใหญ่ มีอายุที่มากกว่า 55 ปี
8	ความพอใจในการใช้บริการสปาโดยทั่วไป	● ผู้บริโภคที่ใช้จ่ายเพื่อบริโภคสปาได้รับความ พอใจในระดับมากที่สุด จากบริการสปาโดย ทั่วไป
9	เพศ	● ผู้ใช้บริการสปาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

2. ผลการศึกษาต้นทุนในการประกอบกิจการ ของสถานประกอบการสปา

จากการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าของ
สถานประกอบการจำนวน 30 แห่ง พบว่าผู้ประกอบการ ร้อยละ 60 ประกอบกิจการมาประมาณ 1-3 ปี
และส่วนใหญ่กู้เงินจากสถาบันการเงินต่างๆ

ในการศึกษาจะแบ่งต้นทุนออกเป็น 3
ประเภท ได้แก่

1. ต้นทุนคงที่ทั้งหมด ประกอบด้วย ค่า
เช่าที่ดินที่เป็นทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ ค่า
ใช้จ่ายในการตกแต่งสถานที่ ห้องอบไอน้ำ อุปกรณ์
เครื่องเสียงดนตรี อ่างน้ำวน ค่าจ้างพนักงานประจำ
ต่อเดือน ดอกเบี้ยเงินกู้ต่อเดือน ค่าซื้อแฟรนไชส์
และค่าใช้จ่ายในการส่งพนักงานเข้าอบรม

2. ต้นทุนแปรผันทั้งหมด ประกอบด้วย ค่า
สมุนไพร และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ต่อเดือน ค่าน้ำ ค่า
ไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าจ้างพนักงานนวดที่ได้รับค่า
จ้างแรงงานตามความมากน้อยของผู้เข้ารับบริการ

3. ต้นทุนค่าเสียโอกาส ประกอบด้วย
ดอกเบี้ยเงินฝากโดยเฉลี่ยที่ได้รับจากธนาคาร
พาณิชย์เมื่อเจ้าของสถานประกอบการนำเงินที่ใช้ลง
ทุนในธุรกิจสปา ไปฝากธนาคาร คิดอัตราดอกเบี้ย
ที่ 5% และรายได้ของตัวผู้ประกอบการโดยเฉลี่ยที่
ได้รับจากสถานประกอบการอื่นๆ เมื่อไม่ได้ทำธุรกิจ
สปาของตนเอง

การคิดค่าเสียโอกาสที่จะนำมาคำนวณใน
ส่วนของต้นทุนนั้น ในที่นี้จะคิดเฉพาะค่าเสียโอกาส
ในส่วนที่เจ้าของกิจการได้นำเอาทรัพย์สินส่วนตัวมา
ลงทุนในที่นี้ ได้แก่ เงินทุนที่เป็นของตนเอง และ
ค่าแรงงานของตนเอง เท่านั้น ส่วนปัจจัยการผลิต
ชนิดอื่น เช่น ที่ดิน ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการจะเช่า
สถานที่ในโรงแรมหรือห้างสรรพสินค้า ซึ่งในส่วนนี้
จะไม่นับรวมเป็นทรัพย์สินในส่วนของผู้เจ้าของและ
ไม่นำมาคิดค่าเสียโอกาส

ผลการศึกษาในเรื่องของต้นทุน เป็นดังนี้

1. ต้นทุนคงที่ทั้งหมด (TFC) คือ 2,106,284 บาท
(คิดจาก ต้นทุนคงที่รวมของสถานประกอบการ 30 แห่ง หารด้วย 30
จึงได้ค่าของต้นทุนคงที่โดยเฉลี่ยของสถานประกอบการ 1 แห่ง)
2. ต้นทุนแปรผันทั้งหมด (TVC) ต่อปี คือ 184,589 บาท
(คิดจาก ต้นทุนแปรผันรวมของสถานประกอบการ 30 แห่ง หารด้วย 30
จึงได้ค่าของต้นทุนแปรผันเฉลี่ยของสถานประกอบการ 1 แห่ง)
ต้นทุนแปรผันเฉลี่ยต่อเดือน คือ 15,382 บาท

3. ต้นทุนค่าเสียโอกาส

1. ดอกเบี้ยที่ควรได้รับจากธนาคาร เดือนละ 12,500 บาท
(โดยคิดจาก การใช้เงินทุนเริ่มแรกของตนเองประมาณ 3,000,000 บาท มาใช้ในการทำธุรกิจสปา คิดอัตราดอกเบี้ย 5% ต่อปี)
2. ค่าแรงของตัวเจ้าของกิจการ เดือนละ 25,000 บาท
(โดยคิดจากเมื่อเจ้าของกิจการไม่ทำธุรกิจของตนเอง แต่ไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการอื่นจะได้ ค่าจ้างแรงงานประมาณเดือนละ 25,000 บาท)

รวมต้นทุนทั้งหมดของการประกอบกิจการสปา

1. ผู้ประกอบการจะต้องมีเงินทุนเริ่มแรก (ส่วนของต้นทุนคงที่) เฉลี่ยแล้วประมาณ 2,000,000 บาท
(เพื่อซื้อแฟรนไชส์, ตกแต่งสถานที่, ห้องอบไอน้ำ, อ่างน้ำวน อุปกรณ์เครื่องเสียง ค่าจ้างพนักงานประจำ, ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าส่งพนักงานอบรม และอื่นๆ)
2. ต้นทุนแปรผันทั้งหมดและต้นทุนค่าเสียโอกาส $15,382 + 12,500 + 25,000$
เฉลี่ยเดือนละ 52,882 บาท

หรือถ้าคิดเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด โดยรวม ส่วนของต้นทุนคงที่เริ่มแรก ต้นทุนแปรผันทั้งหมด และต้นทุนค่าเสียโอกาสทั้งปี ก็จะมีค่าใช้จ่าย ประมาณ 2.2 ล้านบาท

ในส่วนของผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ ทั่วไป ได้ข้อสรุป คือ

1. ข้อมูลเฉลี่ย ของผู้บริโภค ในเรื่อง ความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาโดยทั่วไป / ความพอใจที่ได้รับจากบริการ สปาเกี่ยวกับสุขภาพ ประโยชน์ที่ได้รับจากบริการสปา ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ และการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย ได้ข้อสรุปดังนี้

1.1 ในเรื่องของความพอใจที่ได้รับจาก การใช้บริการสปาโดยทั่วไปนั้น ผู้บริโภคพอใจที่ พนักงานมีความชำนาญในการนวดมากที่สุด รองลงมา คือ การต้อนรับของพนักงาน และการที่สถานประกอบการมีผู้ดำเนินการสปาที่เชื่อถือได้คอยดูแล

1.2 ในเรื่องของความพอใจที่ผู้บริโภคได้รับจากการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพนั้น ผู้บริโภคพอใจที่สถานประกอบการมีพนักงานที่มีความชำนาญมากที่สุด รองลงมา คือ สถานประกอบการมีการจดทะเบียน และได้รับการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุข

1.3 ในเรื่องของประโยชน์ที่ได้รับจากบริการสปา ผู้บริโภคพอใจที่ได้รับประโยชน์ในด้านการผ่อนคลายความตึงเครียดมากที่สุด รองลงมา คือได้รับความสดชื่นเบิกบานหลังเข้ารับบริการ และเป็นผลดีต่อสุขภาพ

1.4 ในเรื่องทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการนั้น ผู้บริโภคพอใจที่ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการอยู่ในทำเลที่สะดวกในการเดินทางมากที่สุด

1.5 ในเรื่องการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขายนี้ ผู้บริโภคพอใจที่สถานประกอบการมีการจัดรายการพิเศษ แบบ ซื้อคอร์ส 1 แกรม 1 มากที่สุด รองลงมาคือ การลดราคา 10-30% ในบางช่วงเวลา

2. ข้อมูลเกี่ยวกับ ความพอใจที่ได้รับบริการสปาโดยทั่วไป / ความพอใจที่ได้รับจากบริการสปา ที่เกี่ยวกับสุขภาพ / ประโยชน์ที่ได้รับจากบริการสปา / ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ และการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย จำแนกตาม เพศ อายุ และอาชีพ ได้ข้อสรุป คือ

2.1 ความสัมพันธ์ในเรื่องเพศ กับความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาโดยทั่วไป / ความพอใจเกี่ยวกับสุขภาพ / ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา / ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ และการจัดรายการพิเศษมาเพื่อส่งเสริมการขาย ผลการศึกษาเป็นดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับความพอใจที่ได้รับจากการบริการสปาโดยทั่วไปนั้น พบว่าเพศหญิงจะให้ความพอใจเมื่อได้รับบริการต่างๆ เหล่านี้มากกว่าเพศชาย ส่วนในเรื่องของกลิ่นสมุนไพรและความชำนาญของพนักงานในการนวด

นั้น เพศหญิงและเพศชาย ให้ความพอใจที่ไม่แตกต่างกัน

2. ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับความพอใจในการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพนั้น เพศหญิง จะให้ความพอใจในเรื่องเหล่านี้มากกว่าเพศชาย

3. ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปานั้น เพศหญิงจะพอใจที่ได้รับประโยชน์ในเรื่อง จินตนาการถึงสิ่งที่มีความสุข บรรยากาศเงียบสงบ ความสดชื่นเบิกบาน สุขภาพและความสวยงาม มากกว่าเพศชาย ในเรื่องของ การผ่อนคลายความตึงเครียด การเติมพลังชีวิตจากธรรมชาติด้วยการนวด เสียงดนตรี และสมุนไพร ระหว่างเพศหญิง และ เพศชาย ให้ความพอใจไม่แตกต่างกัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ ในเรื่องของความสะดวกในการเดินทางนั้น เพศหญิง จะให้ความพอใจมากกว่าเพศชาย

5. ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย เพศหญิงจะพอใจเมื่อสถานประกอบการ มีการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขายในเรื่อง การซื้อคอร์ส 1 แกรม 1 และการสะสมแต้มเพื่อรับบริการฟรี มากกว่า เพศชาย

2.2 ความสัมพันธ์ในเรื่องอายุ กับความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาโดยทั่วไป ความพอใจที่ได้รับจากการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ / ประโยชน์ที่ได้รับจากบริการสปา / ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ และการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย ผลการศึกษาเป็นดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับ ความพอใจที่ได้รับจากการบริการสปาโดยทั่วไป พบว่าผู้บริโภคที่มีอายุ 36-55 ปี ให้ความพอใจในเรื่องของความสวยงามของสถานที่ / กลิ่นสมุนไพร / ความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการ มากที่สุด ส่วนในเรื่องของการต้อนรับของพนักงาน เสียงดนตรี ความสวยงามและผ่อนคลาย ความชำนาญในการนวด และการออกกำลังกายด้วยวิธีอื่นนั้น ในผู้บริโภคทุกช่วงอายุให้ความพอใจที่ไม่แตกต่างกัน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับ ความพอใจในการใช้บริการสปาที่เกี่ยวกับสุขภาพ ในเรื่องของการที่มีผู้เชี่ยวชาญคอยดูแล / การมีแพทย์แนะนำ / การจดทะเบียนของสถานประกอบการ / พนักงานมีความชำนาญ / ผู้ประกอบการมีความรู้ในเรื่องอาหาร และสมุนไพร และการจัดอบรมให้พนักงานอย่างสม่ำเสมอ นั้น ในผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 55 ปี จะพอใจในเรื่องเหล่านี้มากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับ ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปานั้น ในผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 55 ปี จะให้ความพอใจในเรื่องของประโยชน์จากสปาที่ช่วยให้ผ่อนคลาย ความตึงเครียด การจินตนาการถึงความสุข ความสงบ การเติมพลังชีวิตจากธรรมชาติ และการมีประโยชน์ต่อสุขภาพมากที่สุด ส่วนเรื่องของความสดชื่นเบิกบานหลังรับบริการ / การได้รับความสวยงามและผ่อนคลาย ในผู้บริโภคทุกช่วงอายุ มีความพอใจที่ไม่แตกต่างกัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับ ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการนั้น พบว่า ผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 55 ปี พอใจที่จะใช้บริการจากสถานประกอบการสปาที่อยู่ใกล้บ้าน และสะดวกในการเดินทางมากที่สุด

5. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับ การจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขายนั้นในเรื่องของการซื้อคอร์ส 1 แคม 1 / การลดราคา 10-30% / และการสะสมแต้มเพื่อขอรับบริการฟรีนั้น ในผู้บริโภคทุกช่วงอายุจะได้รับความพอใจที่ไม่แตกต่างกัน

2.3 ความสัมพันธ์ในเรื่องอาชีพ กับ ความพอใจที่ได้รับจากการบริการสปาโดยทั่วไป ความพอใจที่ได้รับจากการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ / ประโยชน์ที่ได้รับจากการบริการสปา / ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ และการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย ผลการศึกษาเป็นดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพ กับ ความพอใจที่ได้รับจากการบริการสปาโดยทั่วไป พบว่าผู้บริโภคที่เกษียณอายุ จะมีความพอใจ เมื่อสถานประกอบการมีสถานที่สวยงาม เสียงดนตรีไพเราะ และได้รับความสวยงาม และผ่อนคลายมากที่สุด ส่วนผู้บริโภคที่เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ จะให้ความพอใจในเรื่องของ การต้อนรับของพนักงาน และความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการมากที่สุด ในผู้บริโภคที่เป็นข้าราชการ จะให้ความพอใจกับเรื่องความชำนาญในการนวดของพนักงาน และผู้ประกอบการอาชีพอิสระจะพอใจในเรื่องกลิ่นของสมุนไพร

2. ความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพ กับ ความพอใจในการใช้บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ พบว่า ผู้ที่เกษียณอายุจากการทำงาน จะพอใจเมื่อสถานประกอบการมีบริการเหล่านี้มากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพ กับ ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสปา พบว่า ในเรื่องของการผ่อนคลายความตึงเครียด จินตนาการ การเติมพลังชีวิตจากธรรมชาติ ความสดชื่น เบิกบาน

สุขภาพ และความงามนั้น ผู้บริโภคที่อยู่ในวัยเกษียณ จะให้ความสนใจในเรื่องเหล่านี้มากที่สุด

4. ความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพ กับ ทำเลที่ตั้ง ของสถานประกอบการ ในเรื่องความสะดวกสบายในการเดินทาง และการที่สถานประกอบการอยู่ใกล้บ้าน ผู้บริโภคที่ประกอบอาชีพข้าราชการ จะให้ความสนใจในเรื่องเหล่านี้มากที่สุด

5. ความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพ กับ การจัดรายการเพื่อส่งเสริมการขายนั้น พนักงานบริษัทเอกชน จะพอใจเมื่อสถานประกอบการมีการจัดรายการพิเศษแบบซื้อ คอर्स 1 แกรม 1 มากที่สุด ส่วนผู้ที่เกษียณ จะพอใจในเรื่องการลดราคา 10-30 % มากที่สุด

2.4 ความสัมพันธ์เกี่ยวกับ ความพอใจที่ได้รับจากการใช้บริการสปาโดยทั่วไป ความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ ประโยชน์ที่ได้รับจากบริการสปา ทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ และการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย จำแนกตาม เพศ อายุ และอาชีพ ผลการศึกษา เป็นดังนี้

1. เพศหญิง อายุ 20-35 ปี ประกอบอาชีพอิสระ จะพอใจเมื่อได้รับความพอใจจากการบริการสปาโดยทั่วไป ได้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพ และชอบที่จะให้สถานประกอบการมีการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย ส่วนผู้ที่อายุอยู่ใน

ช่วง 36-55 ปี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จะพอใจที่ได้รับความพอใจจากบริการสปาโดยทั่วไป และบริการเกี่ยวกับสุขภาพมากที่สุด ส่วนผู้บริโภคที่อยู่ในวัยเกษียณ จะพอใจที่ได้รับประโยชน์จากบริการสปาในทุกๆ ด้าน

2. เพศชาย อายุ 20-35 ปี ประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ พอใจเมื่อได้รับความพอใจจากบริการสปาโดยทั่วไป ได้ประโยชน์ในด้านต่างๆ รวมทั้งได้ดูแลสุขภาพ ส่วนผู้ที่มีอายุ 36-55 ปี เป็นเจ้าของกิจการส่วนตัว จะพอใจเกี่ยวกับบริการสปาโดยทั่วไปและได้ดูแลสุขภาพ ส่วนผู้บริโภคที่อยู่ในวัยเกษียณ จะพอใจจากบริการสปาในทุกๆ ด้าน เช่นเดียวกับเพศหญิง

ซึ่งผลการศึกษาจะมีบางส่วนที่สอดคล้องกับผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล นั่นคือ จำนวนธุรกิจสปาที่มีมาตรฐาน (ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกระทรวงสาธารณสุข) มีจำนวนไม่มาก จึงทำให้ราคาของการเข้ามาใช้บริการค่อนข้างสูง แต่ผู้บริโภคก็ยินดีจ่ายเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับในการแข่งขันระยะยาว ร้านสปาต้องมีจุดเด่นของตนเอง เพื่อสร้างเป็นจุดขายให้กับลูกค้าอย่างหลากหลายตามเพศ วัน และอาชีพ รวมทั้งสร้างภาพพจน์ และเพิ่มคุณค่าให้กับธุรกิจประเภทนี้ได้อย่างยาวนาน

ตาราง 9 ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ อาชีพ กับความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาโดยทั่วไป

ความพอใจ	เพศ	อายุ	อาชีพ	N	$\bar{X}$	Sd.	F	Sig
ความพอใจที่ได้รับ จากบริการสปา โดยทั่วไป	หญิง	1	1	23	3.989	.536	7.322	0.000
			2	13	3.731	0.694		
			3	123	4.057	.598		
			4	11	4.261	.1306		
			5	16	4.508	.2014		
			7	12	3.771	.6003		
			8	13	3.337	.005		
	ชาย	1	2	10	3.438	.1976		
			3	5	3.225	.2054		
			4	3	4.500	.0000		
			5	7	4.304	.3943		
			7	8	3.250	.1890		
			8	2	3.375	.0000		
	หญิง	2	2	20	4.350	.2478		
			3	12	4.615	.5777		
			4	12	4.146	.6437		
			5	2	4.250	.0000		
			7	12	4.000	.2611		
	ชาย	2	3	1	3.375	0.365		
			5	12	3.2083	.8616		
			7	14	3.964	.2423		
	หญิง	3	5	1	4.125	0.010		
			6	6	4.125	0.000		
	ชาย	3	6	6	4.1667	0.9037		
			7	6	3.3750	0.2739		

ตาราง 10 ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ อาชีพ กับประโยชน์ที่ได้รับจากบริการสปา

ความพอใจ	เพศ	อายุ	อาชีพ	N	$\bar{X}$	Sd.	F	Sig
ประโยชน์ที่ได้รับ จากบริการสปา	หญิง	1	1	23	3.6014	0.405	8.090	0.000
			2	13	3.667	0.2120		
			3	123	3.8753	0.5447		
			4	11	3.6818	0.1741		
			5	16	4.6979	0.3116		
			7	12	3.7500	0.2190		
			8	13	3.7179	0.0060		
	ชาย	1	2	10	2.7000	.6325		
			3	5	3.5657	.3651		
			4	3	4.0000	.0000		
			5	7	3.9524	.2089		
			7	8	3.5000	.5345		
			8	2	3.8333	.0000		
	หญิง	2	2	20	4.1667	.6818		
			3	12	4.3750	.2854		
			4	12	3.7917	.5691		
			5	2	3.9167	.3536		
			7	12	4.0000	.0000		
	ชาย	2	3	1	3.8333	.2105		
			5	12	3.2222	.8206		
			7	14	3.6786	.3029		

ตาราง 11 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ อาชีพ กับความพอใจที่ได้รับจากบริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ

ความพอใจ	เพศ	อายุ	อาชีพ	N	$\bar{X}$	Sd.	F	Sig
ความพอใจที่ได้รับจาก บริการสปาเกี่ยวกับสุขภาพ	หญิง	1	1	23	3.5580	.3163	8.132	0.000
			2	13	3.8846	.1252		
			3	123	3.6043	.7304		
			4	11	3.7879	.5222		
			5	16	4.5000	.2854		
			7	12	3.2500	.5663		
			8	13	3.3462	.2402		
	ชาย	1	2	10	2.8333	.5270		
			3	5	3.5000	.0000		
			4	3	3.8333	.0000		
			5	7	3.7619	.4797		
			7	8	3.0417	.1477		
			8	2	3.5000	.0000		
	หญิง	2	2	20	4.2417	.6567		
			3	12	4.4167	.3794		
			4	12	4.1250	.5380		
			5	2	3.5000	.4714		
			7	12	3.8333	.3482		
	ชาย	2	3	1	2.8333	.4321		
			5	12	2.7778	.6565		
			7	14	3.4167	.4564		
	หญิง	3	5	1	4.6667	0.9750		
			6	6	4.6667	1.3580		
	ชาย	3	6	6	4.2778	1.1189		
			7	6	3.9167	.2739		

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ อาชีพ กับทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ

ความพอใจ	เพศ	อายุ	อาชีพ	N	$\bar{X}$	Sd.	F	Sig
ทำเลที่ตั้ง ของสถานประกอบการ	หญิง	1	1	23	3.3261	.9607	9.654	0.000
			2	13	5.0000	.0000		
			3	123	3.8659	1.0560		
			4	11	5.0000	.0000		
			5	16	4.4375	.7719		
			7	12	3.0000	1.0445		
			8	13	3.2308	1.2010		
	ชาย	1	2	10	4.8000	.6325		
			3	5	3.4000	.5477		
			4	3	2.0000	.0000		
			5	7	4.0000	.9574		
			7	8	3.8750	.2315		
			8	2	4.0000	.0000		
	หญิง	2	2	20	4.8500	.3663		
			3	12	4.7917	.7217		
			4	12	4.4167	.5149		
			5	2	3.5000	.7071		
			7	12	4.2500	.2611		
	ชาย	2	3	1	3.0000	.6384		
			5	12	2.0000	.7385		
			7	14	4.3214	.5041		
	หญิง	3	5	1	5.0000	.0020		
			6	6	5.0000	.0000		
	ชาย	3	6	6	4.5000	.7746		
			7	6	4.0000	.0000		

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ อาชีพ กับการจัดรายการพิเศษเพื่อส่งเสริมการขาย

ความพอใจ	เพศ	อายุ	อาชีพ	N	$\bar{X}$	Sd.	F	Sig
การจัดรายการพิเศษ เพื่อส่งเสริมการขาย	หญิง	1	1	23	3.7935		6.0355	0.000
			2	13	3.3654			
			3	123	3.8760			
			4	11	4.5227			
			5	16	4.2656			
			7	12	4.0417			
			8	13	4.0000			
	ชาย	1	2	10	3.6000			
			3	5	4.3000			
			4	3	2.7500			
			5	7	3.7500			
			7	8	3.3125			
			8	2	3.7500			
	หญิง	2	2	20	4.1250			
			3	12	4.1667			
			4	12	3.6042			
			5	2	4.3750			
			7	12	3.2500			
	ชาย	2	3	1	3.7500	.0283		
			5	12	3.9167	.4924		
			7	14	3.7679	.2292		
	หญิง	3	5	1	4.2500	.0101		
			6	6	4.2500	.0000		
	ชาย	3	6	6	4.0833	.5164		
			7	6	4.0000	.0000		

ข้อเสนอแนะ

จะแบ่งออกเป็นข้อเสนอแนะในส่วนของสถานประกอบการ และในส่วนของภาครัฐ ดังต่อไปนี้

ส่วนของสถานประกอบการ

1. จากการศึกษาไม่ว่าผู้บริโภคมียารายได้ในระดับใด ปัจจัยที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญ ก็คือ ราคาค่าใช้จ่ายบริการสปา/ครั้ง ซึ่งผู้บริโภคพอใจ ณ ระดับค่าใช้จ่ายตั้งแต่ 950-1,650 บาท สำหรับการใช้บริการสปา/ครั้ง

ราคาค่าบริการนี้ สถานประกอบการควรนำไปพิจารณาในการจัดให้บริการซึ่งควรมีอัตราค่าบริการ ณ อัตราที่รวมอยู่ด้วย กรณีที่มีอัตราค่าบริการหลายๆ อัตราและอัตราค่าบริการในระดับที่ผู้บริโภคพอใจนี้ ควรจัดให้บริการเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับประโยชน์ในเรื่องของการผ่อนคลายความตึงเครียด และให้ประโยชน์ต่อสุขภาพไปพร้อมๆ กันเป็นหลัก

2. จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่า ผู้ประกอบการจะต้องทราบถึงสถานภาพของกิจการของตนเอง และทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริโภค เช่น ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ รายได้ อาชีพ เพศ อายุ อยู่ในระดับใด เพื่อหาจุดเด่นในการให้บริการ เพราะการที่ผู้บริโภคมีปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแตกต่างกัน จะทำให้ความพอใจที่ได้รับจากบริการแตกต่างกันไปด้วย รวมทั้งควรทราบว่ารายได้อื่นๆ ของผู้บริโภคที่ไม่ใช่รายได้ประจำมาจากแหล่งใด มีรอบระยะเวลาของการได้รายได้ อยู่ในช่วงเวลาใด จะได้จัดให้มีการส่งเสริมการขาย ได้ถูกช่วงเวลา และตรงตามความต้องการของผู้บริโภค เพราะรายได้เหล่านี้ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการสปาเพิ่ม

ขึ้น เป็นอันดับ 1 สำหรับผู้บริโภคที่มีรายได้ในระดับปานกลาง

3. สถานประกอบการจะต้องมีจุดยืนที่ชัดเจน (จากความต้องการในข้อ 2) เช่น เน้นบริการให้ผู้สูงอายุที่เกษียณแล้ว หรือเป็นคนวัยทำงานเพื่อจะได้สร้างภาพพจน์ให้เป็นไปในแนวทางที่เป็นของตนเอง และเน้นบริการเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับบริการอยู่ตลอดเวลา ตามวัยผู้บริโภค

4. สอบถามปัญหา และความต้องการของผู้บริโภคโดยตรงอย่างสม่ำเสมอ เพราะสภาพตลาดมีการแข่งขันสูง เปลี่ยนแปลงเร็ว ซึ่งสิ่งที่เป็นบริการหลักที่ต้องพัฒนาอยู่เสมอ คือ มาตรฐานของบริการ ความสะอาด มีนักโภชนาการ หรือแพทย์เป็นที่ปรึกษา และควบคุมดูแลให้บริการถูกวิธีและจัดให้พนักงานได้รับการอบรมในการนวดอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จากผลการศึกษาเป็นสิ่งที่ผู้บริโภคพอใจ

5. ผู้บริโภคที่มาใช้บริการจะเน้นเรื่องของสุขภาพรวมอยู่กับการมารับบริการด้วย ดังนั้น สถานประกอบการ ควรจะต้องแนะนำข้อมูลที่ถูกต้อง แก่ผู้รับบริการเกี่ยวกับสุขภาพ ผลลัพธ์ที่ใช้ต้องเน้นที่คุณภาพเป็นหลัก มีวิธีการเก็บรักษาที่ถูกต้อง เพื่อให้ผลลัพธ์เพื่อสุขภาพเหล่านี้คงคุณภาพยาวนาน

6. เน้นความเป็นไทย และความเป็นธรรมชาติที่ปลอดภัยเป็นหลักการในการให้บริการ เช่น สมุนไพร / บรรยาการ / การต้อนรับ และความรู้ทางการแพทย์แผนไทย จะเป็นจุดเด่น และช่วยลดต้นทุนของการประกอบการลงได้ โดยไม่ต้องนำเข้าวัสดุเหล่านี้จากต่างประเทศ

ส่วนของภาครัฐ

ควรจะต้องให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ดูแลกำกับและตรวจสอบสถานประกอบการประเภทนี้ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพราะเกี่ยวข้องกับ

สุขภาพของประชาชนโดยตรง เพื่อให้ปฏิบัติการในทุกขั้นตอนของสถานประกอบการถูกหลักวิชา มีมาตรฐาน โดยเฉพาะกับการณรงค์ให้มีการใช้นวดแผนไทยและสมุนไพรไทย

บรรณานุกรม

- [1] ชวนะ ภวกันันท์ (2546) ธุรกิจสปาไทยนำก้าวไกลไปกว่านี้. Available : <http://www.businesssthai.co.th>
- [2] ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง (2546) บางกอกโพสต์ ธุรกิจสปาไทย[online] Available:<http://www.bangkokpost.net> [25 มกราคม]
- [3] บุศราคม อิมเอิบธรรม (2547) ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารชีวจิตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- [4] บุญธรรม จิตอนันต์ (2540) การวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- [5] พิษิต ฤทธิ์บุญ (2545) การวิจัยทางสังคมศาสตร์. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- [6] พัลลภ วานิช (2545) การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคที่เข้ามาใช้บริการนวดแผนไทยในกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- [7] ลิน พันธุ์พินิจ (2544) เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. ธเนศวรพรินต์ติ้ง จำกัด.
- [8] ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง (2546) สมาคมสปาแห่งประเทศไทย ตลาดสปาไทยและเอเชีย [online] Available : <http://www.thaispaassociation.co.th> [5 กุมภาพันธ์]
- [9] ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง (2544) สุขุขยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค.
- [10] สำราญ มีแจ้ง (2545) สถิติขั้นสูงสำหรับงานวิจัย. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.